

තත්ත්ව ආරක්ෂණ කේන්ද්‍රය- කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව 2015 මැයි මස 07 දිනැති (යොමු අංක. UGC/AC/QA දරන) ලිපිය මගින් සියලුම විශ්වවිද්‍යාල තම අධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලය උදෙසා ආචාර ධර්ම හා අධ්‍යයන වගකීම් ඇතුළත් අභ්‍යන්තර චක්‍රලේඛයක් සම්මත කර ගත යුතු බවට නිර්දේශ කර තිබේ. කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය මගින් දැනටමත් 'අධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩල කාර්යය ප්‍රමාණය හා කාර්යය නියමය' (2014.11.26 දින පැවති අංක 280 දරණ සනාතන සභා රැස්වීම) සම්මත කරගෙන ඇති හෙයින් තත්ත්ව ආරක්ෂණ කේන්ද්‍රයේ කළමනාකරණ කමිටුව මගින් 'විශ්වවිද්‍යාලආචාර්යවරුන් සඳහා ආචාර ධර්ම' නමින් චක්‍රලේඛයක් ඉදිරිපත් කිරීමට නිර්දේශ විය. මෙහි දැක්වෙන යෝජිත කෙටුම්පත විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාවෙන් බෙදා හරින ලද ලේඛනය මත පදනම්ව ඇත.

විශ්වවිද්‍යාලආචාර්යවරුන් සඳහා ආචාර ධර්ම

'ආචාර ධර්ම' යන්න සදාචාරාත්මක මූලධර්මවල එකතුවක් ලෙස අර්ථ දැක්විය හැකි අතර විශේෂයෙන්ම මානව හැසිරීම පිළිබඳව සලකා බැලීමේදී 'ආචාර ධර්ම' යන පදය සදාචාරාත්මක හැසිරීම හා සම්බන්ධ වේ. (Oxford Dictionary) මූලික වශයෙන් ආචාර සම්පන්න හැසිරීම් උකහා ගැනීම සිදු වන්නේ පවුල් පසුබිම, දැන හැඳුනුම්කම්, පාසල් මිතුරු මිතුරියන් හා ගුරුවරුන් ඇසුරෙනි.

වෘත්තීමය ආචාර ධර්ම

මූලික ආචාර විධිවලට අමතරව විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යයන කාර්ය මණ්ඩලය විසින් ගරු කළ යුතු තවත් ආචාර ධර්ම හා ප්‍රමිතීන් මාලාවක් තිබේ. මෙම කරුණු හා ඒවාට සම්බන්ධ ප්‍රමිතීන් ඔවුන්ගේ විෂය ක්ෂේත්‍රවල විවිධත්වය නොසලකා සියලුම විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන්ට පොදුවේ අදාළ වේ.

ඉගැන්වීමේ ආචාර ධර්ම

1. **අන්තර්ගතයේ ගුණාත්මකභාවය** - විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් තම විෂය දැනුම ඉහළ මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාමටත් තවදුරටත් වර්ධනය කර ගැනීමටත් නිරන්තරයෙන්ම උත්සාහ කළ යුතු අතර වේගයෙන් ඉදිරියට ගමන් කරන ලෝකය තුළ තම දැනුම දිනෙන් දින යාවත්කාලීන කර ගැනීමට ද උත්සුක විය යුතුය. පාඨමාලාවන්හි අන්තර්ගතයේ කාලීන බව, නිවැරදි බව, අදාළ බව මෙන්ම අධ්‍යයන පාඨමාලාවේ මට්ටමට සුදුසු බව තහවුරු කළ යුතු අතරම එමඟින් විෂය සන්දර්භිකා ප්‍රකාශනයේ (Subject Benchmark Statement) දක්වා ඇති අවම අවශ්‍යතා ආවරණය කෙරෙන බව ද තහවුරු කළ යුතුය.

2. **ඉගැන්වීමේ ශක්‍යතාව** - විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් තම ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදයන් තව දුරටත් වර්ධනය කර ගනිමින් ඉගැන්වීමේ ශක්‍යතාව ඉහළ නංවා ගත යුතුය. පාඨමාලා ආරම්භයේදී ම එම උපාධි පාඨමාලාවේ අරමුණු පිළිබඳව ශිෂ්‍යයන් දැනුවත් කළ යුතු අතර එම අරමුණු සපුරා ගැනීම උදෙසා ශිෂ්‍යයන්ව පෙළ ගැස්විය යුතුය. ඉගැන්වීමට සුදුසු ක්‍රමවේදයක් ඔවුන් විසින් ම තෝරා ගත යුතු අතර එවන් ක්‍රමවේද පාඨමාලාවේ අපේක්ෂිත අරමුණු කරා ළඟා වීමේ දී ශිෂ්‍යයන් හට ඵලදායී වන බව තහවුරු කර ගත යුතුය. අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් ඵල ළඟා කර ගැනීමට උපකාර කෙරෙන විකල්ප ඉගැන්වීම් ක්‍රම හෝ උපාය මාර්ගයන් පිළිබඳව ද ආචාර්යවරුන් දැනුවත් විය යුතුය.

3. **ශිෂ්‍ය සංවර්ධනය** - ඉගැන්වීමේ මූලික ඵලය වන්නේ ශිෂ්‍ය සංවර්ධනය යි. එමනිසා ආචාර්යවරුන් සිය ඉගැන්වීම් හා අගැයීම් ක්‍රමවේද තීරණය කළ යුත්තේ ඉගෙනීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම මෙන් ම ශිෂ්‍යයන්ගේ ස්වාධීනත්වය හා නිදහස් චින්තනය දිරිමත් කෙරෙන පරිද්දෙනි. ආචාර්යවරුන් සෑම විටම සියලුම ශිෂ්‍යයන්ට එක සේ ආදරයෙන් සැලකිය යුතු අතර ම ශිෂ්‍ය සංවර්ධනය වළකාලන කිසිදු ක්‍රියාවකින් වැළකී සිටිය යුතු ය.

4. **සංවේදී කරුණු ඉගැන්වීම** - ඇතැම් පාඨමාලා තුළ ශිෂ්‍යයන්ව අපහසුතාවයට ලක් කෙරෙන හෝ සංවේදීභාවයකින් යුක්ත අන්තර්ගතයන් තිබිය හැක. එවන් කරුණු හා ගනුදෙනු කිරීමේ දී ආචාර්යවරුන් පළමුව කළ යුත්තේ එම මාතෘකාවන් අදාළ පාඨමාලාවට ඇතුළත් කර ඇත්තේ මන් ද යන්න පිළිබඳව පැහැදිලි කිරීමයි. ඉන්

අනතුරුව ඒ සම්බන්ධව ඔවුන් හා විවෘතව අවංකව හා ධනාත්මක අයුරින් සාකච්ඡා කළ යුතු ය.

5. ශිෂ්‍යයන් පිළිබඳව නිවැරදි අගයුම් - ශිෂ්‍ය කාර්ය දර්ශනය විශාල වශයෙන් උපාධි පාඨමාලාවන්හි අගයුම් ප්‍රතිපත්ති හා උපාය මාර්ග මත තීරණය කෙරෙන බැවින් අදාළ පාඨමාලාවේ අරමුණු හා ගැලපෙන අගයුම් ක්‍රමයක් තෝරා ගැනීමට ආචාර්යවරුන් වග බලා ගත යුතු ය. එවැනි අගයුම් ක්‍රම විශ්වාසදායී මෙන් ම හැකිතරම් නිවැරදි විය යුතු ය. පාඨමාලා ආරම්භයේදී ම එහිදී යොදා ගන්නා අගයුම් ක්‍රමවේද සම්බන්ධව ශිෂ්‍යයන් දැනුවත් කිරීම ද අවශ්‍ය වේ.

6. ශිෂ්‍ය සබඳතාව - ශිෂ්‍යයන් සමඟ විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් දක්වන සම්බන්ධතාව අධ්‍යාපනික ඉලක්කයන් හා අධ්‍යයන අවශ්‍යතාවන් මත පදනම් වූවක් විය යුතු ය. අනිසි පක්ෂපාතිත්වයක් හෝ අනුග්‍රහයක් කරා මෙහෙයවන සම්බන්ධතාවක් කිසි විටෙකත් සිසුන් හා නොදැක්විය යුතු ය. තව ද, කිසිදු ශිෂ්‍යයෙකු කොන් කිරීම හෝ වෙනස් කොට සැලකීම නො කළ යුතු ය.

7. රහස්‍යභාවය - සිසුන් ලබා ගත් ශ්‍රේණි ලකුණු , පැමිණීම් වාර්තා හා පෞද්ගලික කතාබහ ආදිය රහස්‍ය කරුණු ලෙස තබා ගැනීමට විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් වග බලා ගත යුතු ය. එවැනි තොරතුරු මුදා හැරිය යුත්තේ නීත්‍යනුකූල අධ්‍යයන අරමුණු වෙනුවෙන් හෝ අදාළ සිසුන්ගේ කැමැත්ත මත පමණි. අධ්‍යයන තොරතුරු නිකුත් කළ යුත්තේ ශිෂ්‍යයන්ට හිතකර මෙන් ම අන්‍යයන්ට ද හානිදායක නො වන පරිද්දෙනි.

8. සහෝදර ආචාර්යවරුන්ට ගරු කිරීම - ආචාර්යවරුන් තම සගයන්ට ගරු කළ යුතු අතර ම ඔවුන් යා සයයෝගයෙන් කටයුතු කළ යුතු ය. එමෙන්ම, ශිෂ්‍යයන්ගේ සාමර්ථ්‍යයන් ඉහළ නැංවීම පිණිස ආචාර්ය භවතුන් තම වෘත්තීමයභාවය මනාව පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

9. ආයතනයට ගරු කිරීම - විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් විශ්වවිද්‍යාලයේ අධ්‍යයන අරමුණු, ප්‍රතිපත්ති හා ප්‍රමිතීන් සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් විය යුතු අතර ම ඒවාට ගරු

කළ යුතු ය. විශ්වවිද්‍යාලයේ ශුභසිද්ධිය පිළිබඳ සාමූහික හැඟීමක් ඔවුන් තුළ තිබිය යුතු ය.

පර්යේෂණ සම්බන්ධ ආචාර මූලධර්ම

තම විශේෂඥ ක්ෂේත්‍රයෙන් පර්යේෂණ පැවැත්වීම සෑම විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්ය වරයෙකුගෙන් ම අපේක්ෂා කෙරේ. පර්යේෂණ පැවැත්වීමේදී යම් අවස්ථාවලදී අරමුදල් ලබා ගැනීම මෙන් ම අභිරුචිය සම්බන්ධයෙන් සදාචාරාත්මක ගැටළු මතු විය හැක. විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් විසින් සිදු කරගෙන යන පර්යේෂණවලට අදාළව පහතින් දක්වා ඇති අවස්ථාවලදී ආචාර ධර්ම පිළිබඳව සැලකිලිමත් විය යුතු ය.

1. පර්යේෂණ ගැටළුව හඳුනා ගැනීම හා සයුක්තිකරණය (Justification)

දීර්ඝ සාහිත්‍ය සමාලෝචනයකින් අනතුරුව වත්මන් දැනුම් ක්ෂේත්‍රයෙහි පවත්නා පරතරයන් හඳුන් ගැනීමටත් අපේක්ෂිත අධ්‍යයනය මඟින් එම පරතරයන් යා කෙරෙන ආකාරය ඉස්මතු කර දැක්වීමටත් පර්යේෂකයාට හැකියාව තිබිය යුතු ය. පර්යේෂණයට අදාළ වන්නා වූ ප්‍රකාශනයන් සියල්ල ම පරිශීලනය කළ යුතු ය. තමාගේ යෝජිත පර්යේෂණයට හිතකර නොවන්නා වූ මූල්‍ය සඳහන් නොකිරීම හෝ ඒවා මර්ධනය කිරීම සදාචාරාත්මක නොවේ.

2. අභිරුචිය හෝ අරමුදල් සම්බන්ධ ගැටළු

පර්යේෂකයන් තුළ සෑමවිටම විනිවිදභාවයක් තිබිය යුතු ය. තම ව්‍යාපෘතියෙහි සැබෑ ප්‍රතිඵලය පැහැදිලිව ම දැක්විය යුතු ය. මූල්‍යමය ප්‍රතිලාභ , තමා තුළ මුල් බැසගත් විශ්වාසයන් සහ වෙනත් ප්‍රතිලාභවලින් මිදී සිටිය යුතු ය. පර්යේෂණයෙන් ලද සොයාගැනීම් වාර්තා කිරීමේදී පර්යේෂකයා අපේක්ෂා කරන්නා වූ ප්‍රතිඵලයට සහාය දක්වන තොරතුරු උපුටා දැක්වීමත් සාමාන්‍යමය ප්‍රතිඵලයන් බැහැර කිරීමත් නොකළ යුතු ය.

3. අරමුදල් , සම්පත් හා ක්‍රමවේද භාවිතය

තම අධ්‍යයන අරමුණුවලට පරිබාහිර ක්‍රමවේදයන් භාවිතයට ගැනීම සදාචාර විරෝධී ය. මන්ද යත්, එමඟින් කාලය , උත්සාහය හා අරමුදල් යනාදී වටිනා සම්පත්

නිකරුණේ නාස්ති විය හැකි බැවිනි. එබැවින් තම අරමුණු කරා ළඟා වීමට ඉවහල් වන්නා වූ ක්‍රමවේදයන් පමණක් තෝරා ගත යුතු ය.ඒ අනුව අරමුදල් වෙන් කෙරේ.

4. සමාජයීය හා ජීවවිද්‍යාත්මක පර්යේෂණවල සදාචාරාත්මක ගැටළු

ජීවවිද්‍යාත්මක පර්යේෂණ මෙන් ම මානවශාස්ත්‍ර හා සමාජයීය විද්‍යා පර්යේෂණයන්හි දී රහස්‍යභාවයක් දරණ තොරතුරු වුව ද යොදා ගැනෙන හෙයින් එහිදී විශේෂිත උපදෙස් කිහිපයක් අනුගමනය කිරීමට සිදු වේ. සමහර සදාචාරාත්මක ගැටළු තුළ නීතිමය හා මානව (හා සත්ව) අයිතීන් පිළිබඳව කරුණු යෙදේ. එවන් අවස්ථාවලදී පර්යේෂකයා කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ආචාර ධර්ම සමාලෝචන කමිටුවේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ය.

5. ප්‍රතිඵල වාර්තා කිරීම

තම පර්යේෂණයට අදාල සියලුම ප්‍රතිඵලයන් වාර්තා කළ යුතු ය. අවාසිදායක ප්‍රතිඵලයන් යටපත් කිරීම හෝ වාර්තා නො කිරීම සදාචාර විරෝධී ය. එසේ ම, අධ්‍යයනයේදී තමා භාවිතා කළ ක්‍රමවේදයන්හි සීමා මායිම් සඳහන් නොකිරීම ද සදාචාරයට පටහැනි කරුණකි.

6. ප්‍රකාශනය

විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරුන් හට සමාජමය වගකීමක් පැවරී ඇති හෙයින් අවසානයේදී බාහිර සමාජය කරා යොමු කළ යුත්තේ ස්ථිර විද්‍යාත්මක මූලධර්මයන් මත පදනම් වූ සහ සදාචාරාත්මක ලෙස හසුරුවන ලද්දා වූ තොරතුරු පමණි.

7. අනුපිටපත් ප්‍රකාශනය

පර්යේෂණයක ප්‍රතිඵල යම් ප්‍රකාශනයක පළ කළ යුත්තේ එක් වරක් පමණි. වෙනත් මූලාශ්‍රයක වෙනත් මාතෘකාවන් යටතේ වුව ද අනුපිටපත් ප්‍රකාශනයට පත් කිරීම සදාචාර විරෝධී වේ. එසේ ම, දැනටමත් ප්‍රකාශනයට පත් කර ඇති ලිපියකට අමතර දත්ත ඇතුළත් කර එය විස්තාරණය කිරීම ද සදාචාරාත්මක නොවේ.

8. කර්තෘ අයිතිය

විද්‍යාත්මක ප්‍රකාශනවල මෙය ඉතා වැදගත් වූ සදාචාරාත්මක කරුණකි. යම් අධ්‍යයනයක සෘජුවම යෙදී සිටින පුද්ගලයන්ට පමණක් එම ප්‍රකාශනයේ කර්තෘ අයිතිය හිමි විය යුතු ය. මෙහි එන 'යෙදී සිටින' යන්න අර්ථ දැක්වීමේ දී

සංකල්පිකරණය , සැලසුම් කිරීම , දත්ත එකතු කිරීම හා කළමනාකරණය , සාකච්ඡා කිරීම හා ලිපිය ලිවීම යනාදිය ඇළත් වේ.

9. පර්යේෂණ වංචා

පර්යේෂණයකදී හිතාමතා ම වංක වීම සඳාචාර විරෝධී ය. මිථ්‍යා ප්‍රබන්ධ හෝ දත්ත අලුතින් උත්පාදනය කිරීම, බොරු කිරීම හෝ හිතාමතා ම දත්ත විකෘති කිරීම හා අන්‍යයන්ගේ රචනා සොරකම් කිරීම යනාදිය එවැනි වංචනික ක්‍රියාවන්ට ඇතුළත් වේ. නිසියාකාර දැනුවත් කිරීමකින් තොරව දත්ත විශාල වශයෙන් අනුපිටපත් කර ගැනීම ද පර්යේෂණ වංචාවලට අයත් වේ.